

RENKLİ **DYO**LOGLAR

TÜRKİYE'NİN RENKLİ PALETİ

YORUMLAYAN: JALE KULİN

AURA
İSTANBUL

dyo

RENKLİ DYOLOGLAR / TÜRKİYE'NİN RENKLİ PALETİ
YORUMLAYAN: JALE KULİN

AURA İstanbul Yayınları: 3
RENKLİ DYOLOGLAR /
TÜRKİYE’NİN RENKLİ PALETİ /
YORUMLAYAN: JALE KULİN

İstanbul, Şubat / 2021
ISBN 978-605-69666-2-0

Kitap Tasarımı / *Cem Güniübek*

Katkıda Bulunanlar

Gülçin İpek

Seda Altan

Gökçe Çakır

Baskı / *Ömür Matbaacılık A.Ş.*
Yakuplu Mah. Beysan Sanayi Sitesi
Birlik Cad. No:20/1
34524 Beylikdüzü/ İstanbul
+90 212 422 76 00
www.omur.com.tr
Sertifika No: 47944

© Copyright: AURA İstanbul

Bu kitabın her hakkı saklı olup, tümünün ya da bölümlerinin
fotokopi, ofset, elektronik, taksir ya da başka yollarla
çoğaltılması ancak AURA İstanbul’un yazılı onayıyla olabilir.

AURA İstanbul Mimarlık ve Şehircilik
Araştırmaları Akademisi A.Ş.

Hasfırın Caddesi
Sinan Paşa İş Merkezi Kat: 4, D3
34022 -Beşiktaş / İstanbul
0212 261 4100
info@aura-istanbul.com
www.aura-istanbul.com
Sertifika No: 44846

Bu kitap AURA İstanbul ve DYÖ Boya’nın ilgililerine özel hediyesidir ve para ile satılamaz.

RENKLİ DYOLOGLAR
TÜRKİYE’NİN RENKLİ PALETİ
YORUMLAYAN: JALE KULİN

dyo

Renk; mekâna kattığı değer, yarattığı değişim gücü ve insan psikolojisindeki etkileriyle tasarımlarımda hep odak noktası olmuştur.

AURA İstanbul'un DYO işbirliğiyle farklı mesleklerden dostlarımızın katılımı ile dijital ortamda gerçekleştirdiği Renkli DYOlologlar: Türkiye'nin Renkleri YouTube sohbetleri, renklerin hayatımızın her anına kattığı zengin doku ve hafızayı, bambaşka deneyimler üzerinden irdelememizi sağladı.

Sohbetlerin her birinin bende yarattığı çağrışımları, imgesel imajlar ve renk paletleri olarak yorumlamak ise heyecan verici bir deneyim oldu.

Söyleşiler görsel karelerde somutlaştıkça ve derinlemesine bakınca adeta kelimelerin pikseller ile ifade bulduğu kompozisyonlar ortaya çıktı.

Bu kıymetli konuşmaların ritminden derlediğim renk paletlerinin ilham kaynağı olması dileği ile...

Jale Kulin

TÜRKİYE'NİN RENKLİ PALETİ

AYHAN SİCİMOĞLU / SERTER KARATABAN		09
HİLMİ YAVUZ / EMRE ZEYTİNOĞLU		19
BEDRİ BAYKAM / OYLUM ÖKTEM İŞÖZEN		29
NEVZAT SAYIN / SERHAN ADA		39
BERAL MADRA / SERHAT KİRAZ		49
NEZİH BAŞGELEN / ERHAN İŞÖZEN		59
ŞERİF YENEN / JALE KULİN		69
ARZU KAPROL / ŞEBNEM BUHARA		79
GÜNSELİ KATO / BEKİR SERT		89
ALPARSLAN BALOĞLU / YILMAZ DEĞER		99
GÖRSEL KAYNAKÇA		109
TÜRKİYE'NİN RENKLİ PALETİ - DYO KARTELA		110

Serter Karataban Konumuz renkler olduğu için şöyle bir soruyla başlayalım: "Dünyayı gezmiş biri olarak en renkli bulduğun ülke, en renkli bulduğun kültür hangisi?"

Ayhan Sicimoğlu Güzel bir soru sordun. Düşüneyim şöyle bir... Hindistan, Katmandu, Afrika. Afrika müthiş! Geçen sene galiba Katmandu çekimlerindeydi, bir baktım ki yolun kenarında açık havada bir düğün var. Durduk. Bahçeye girerken açık havada kadınları görmem lazım. O kırmızı tonlarındaki renkleri... Bu kadar çok kırmızı ton var mıymış kardeşim, dedim. Yani o mora çalanlar, mordan dönenler, turuncuyu sollayanlar, inanılmaz bir renk cümbüşü... Fuşyanın yirmi tonu...

Serter Karataban Ben de bir cenazeye denk geldim hem Hindistan'da hem de

Nepal'de. Hatta Ganj üzerinde bir yakma ayinine denk geldim. O renkler enteresan gerçekten. Çok ilginç bir yerden başladın.

Ayhan Sicimoğlu O yakma ayinine gittiysen, o zaman Varanasi'ye gitmiş olman lazım. Hindistan'da Ganj Nehri üzerindeki en renkli yakma yeri. Oradaki evler rengârenk, müthiş dekorlu. Meğer zengin büyük aileler orada, nehir üzerinde ev alıyorlarmış ve evin en yaşlıları bu eve gidip ölümü bekliyorlarmış. Orada ölmek istiyorlarmış.

Serter Karataban Bunu bilmiyordum. O zaman meditasyonda bekliyor.

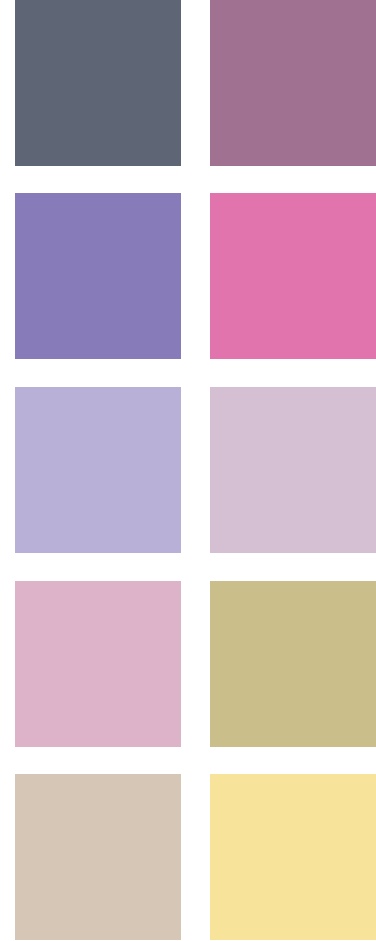
Ayhan Sicimoğlu Bunlar çok pahalı evler. Nehre sıfır, kat kat ama ne oymalar ne renkler... Başka türlü bir süs. "Nasıl bir yer burası?" dedim. "Burada insanlar mı oturuyor?" diye sorduğumda "Evet, oturuyor," dediler, öyle kiralık falan da değilmiş bunlar. "Sahibi kim?" diye sorunca anlattılar, zengin ailelerinmiş o evler ama satılmıyor, devamlı bir yaşlı var evde. Ölümüne yaklaştıkça orada oturup bekliyorlar. Reenkarnasyon ölüm değil çünkü bir daha

..bir de dansları var...

Ayhan Sicimoğlu Hepsinin dışında bir de dansları
var. Renk deyince... Anlattıkça
aklıma geliyor.

Emre Zeytinoğlu Trafik lambalarında olduğu gibi bir göndermesi var. Ve o gönderme, insanı okurken ya da dinlerken yönlendiriyor tabii. Fakat bir de hepsinin, bütün bu konuştuklarımızın altına yayılmış, biraz önce söylediğim gibi felsefi de bir temeli var bunun. İlk kez Yunan felsefesinde telaffuz edilmeye başlanan, evrende her şeyin, yani renklerin ve seslerin bir olduğu üzerine hemfikir olma durumu var. Bunların idealde böyle olması gerektiği üzerine bir düşünce var. Mesela Aristoteles'te de rastlıyoruz bazı müzik kalıplarının bazı renklerle ifade edilebileceğine. Bunun altında bütün o algı faktörlerini bütünleştirici bir felsefi taban olduğunu düşünüyorum. Sadece göstergelerle ilgili bir şey değil, evet tabii biz ona göre yaşıyoruz, ama bir de böyle bir kabullenme var gibi geliyor bana.

Hilmi Yavuz Yani benim söylemek istediğim şu; konvansiyondan söz ederken konvansiyonun bir dil olduğunu, dolayısıyla renkler bağlamında gündelik hayatta bir anlaşıma ortamı kurulduğunu söylemek istemiştım. Öbür alanda yani bir şiir alanında olsun, bir müzik... Çok haklısın, mesela resim yaparken... Diyelim renkleri kullanırken hangi rengi kullanmak gerektiği konusunda bir tavır alırken, müziğe kulak verdiğini bildiğimiz bazı ressamırlar var, bu da mümkün. Ama dediğim gibi bu birliğin temelde bir konvansiyonu olmadığı için, yani resimde olsun, müzikte olsun, şiirde olsun, başka alanlarda olsun, renklerle sesler, sözcükler ve harfler, notalar arasında olduğu gibi herkesin bildiği ve herkesin kabul ettiği konvansiyon bir dil söz konusu olamadığı için bunu bir keyfilik olarak algılamak durumundayız. Başka bir durum söz konusu değil. Dolayısıyla, eğer böyle bir birlik varsa ki hiç şüphesiz var... Bu birliğin nasıl ve hangi koşullarda ortaya çıktığını bilmiyoruz. Şöyle oluyor her şairde, her ressamda ya da her müzikçiye, kompozitörde ayrı bir biçimde ortaya çıkıyor. Biri beyaz diyor, öbürü sarı diyor, öbürü yeşil diyor vs.

Renkle řiri birleştirebileceğimiz

felsefi de bir mesele var...

Emre Zeytinoğlu Renkle şiiri birleştirebileceğimiz
ya da bunları bir arada
konuşabileceğimiz felsefi
bir mesele var aslında...

BEDRİ BAYKAM / OYLUM ÖKTEM İŞÖZEN

Oylum Öktem O dışavurumculuk dediğimiz, tam da o döneme denk gelen o renklerin anlamında bugün bir değişim oldu mu? Bedri Baykam'ın sanatının özelinde.

Bedri Baykam Benim sanatımın özelinde diyelim ki o yıllarda kendi kimliğimi, düşüncelerimi yansıtmak, bana şehvet duygusu hissettiren veya âşık olduğum kızlara veya evrene karşı yalnızlığımı hissettiğim, kimi zaman güçsüzlüğümü kimi zaman gücümü hissettiğim soyut düşünceler... Bütün bunlar ya figüratif nü resimler ya soyut resimler ya da anekdotik... Kendi başıma gelmiş olayların ya da felsefi düşüncelerimin resmini yapıyordum. Ama tabii renkler çok heyecan vericiydi. Mesela sevdiğin renkler vardır, en çok sevdiğiniz renk hangisi diye sorarlar. Yalnız bir tane yoktur. O dönem daha çok

belki salt renklerle, boya ile daha ilişkiliydim. Daha sonra buna adım adım daha fazla düşünce, beyin interaksyonu, sanat, tarihsel referans ve diyalog ihtiyacı da eklendi.

Oylum Öktem Geçen sene Contemporary Art'ta bir işiniz vardı, çok da keyifliydi, sanat tarihi üzerine. Ben şimdi o işten ilham alarak renk tarihi ile ilgili çok kısa bir özet geçeceğim.

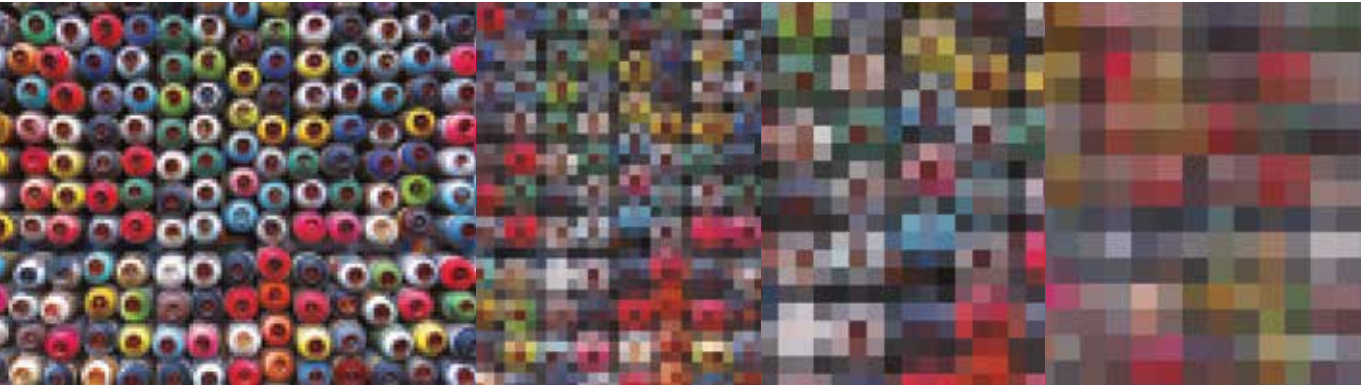
,Aristoteles, ideal renklerden bahsediyor. Diyor ki: "Müziği düşünürken renkler, renkleri düşünürken aklıma bir müzik gelebilir." Ya da Yunan'da giysilerde kullanılan siyah ve beyaz monokromlarla, kırmızı sarı arası analogous renk kullanımlarından bahsediyor. Sonuçta ilk sanatçılar hepimizin bildiği gibi çiçeklerden, böceklerden ve topraktan rengi elde etmişlerdi. Bu yüzden ki ilk insanın duvar resimleri toprak kırmızısıydı. Mesela, Paleolitik Çağ'da kullanılan renk siyahtı çünkü ateşin külünü kullanabiliyorlardı. Isaac Newton, "Renk nedir?" ya da "Renk var mıdır gerçekten?" sorularıyla yola

“Bu ne saçmalık!” dedirtmeyen

şeyler sanat tarihine giremez...

Bedri Baykam Nasıl hayatın bize sunduğu farklı tatlardan ayrı zevkler almayı biliyorsak, ayrı kentlerin de ayrı renk yansımalarını, ayrı güzelliklerini bulmayı ve onları gönlümüzde saklayıp içimizde büyütmeyi bilmemiz lazım...

Serhan Ada Gerçek hayatta karşılığı olmayan renklerden bahsediyoruz ama. "Gerçek hayatta karşılığı olmayan renk" ne demekse...

Ben de şu anda Adatepe'deyim. Ege'den konuşacaksak eğer, Ege'nin rengi ve zeytinin rengi gridir bence yeşilden önce. Biraz çocukluğumuzun İzmir'i'nden konuşalım istiyorsan, çocukluğumuzun İzmir'i'nin renklerinden...

Nevzat Sayın Gölgenin neyin üstüne düştüğü de çok önemli. Hep kendisini konuştuk ama onun da üzerine düştüğü ve üzerini örttüğü bir şey var. Çünkü kendisi o kadar kuvvetli olabilir ki üzerini örttüğü şeyi de görünmez kılabilir, böyle tuhaf bir gücü de var gölgenin. Evet, gelelim çocukluğumuzun İzmir'i'ne.

Serhan Ada Körfezin renginden başlayalım istersen, hepimiz çok yakındık

denize, onunla iç içeydik. Bizim için doğaldı denizle beraber olmak. Ne dersin, neydi, nasıl bir rengi?

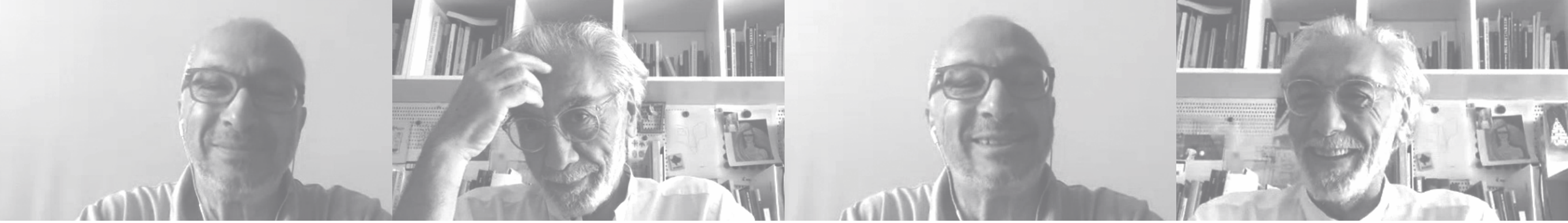
Nevzat Sayın İzmir, körfezinin etrafına yerleşmiş bir deniz şehri. O kadar içerek bir körfez ki... Ticari liman, körfezin dibinde. Meles Çayı'nın denize döküldüğü ve Tuzla'daki büyük deltanın denize kavuştuğu yer aynı zamanda. Hem çok problemlili hem de verimli. Deprem bölgelerinin en verimli topraklar üzerinde yer alması gibi. Aynı zamanda olağanüstü çeşitliliğe de sahip bir yer. Mesela, büyük tekneler sadece daracık bir yolu izleyerek büyük limana kadar gelebilir, belli aralıklarla temizlenmesi gereken koridorları vardır. Evden çıkıp İzmir Atatürk Lisesi'ne beş-on kişilik bir grupla yürürken deniz kaplumbağaları, yunuslar görürdük. Merkez Bankası'nın köşesinde istiridye satan adamı da unutmak olmaz.

Serhan Ada Atlayan balıklar arada...

Nevzat Sayın Onlar zaten ibadullah. İnsana deniz kenarında bir yerde olduğunu

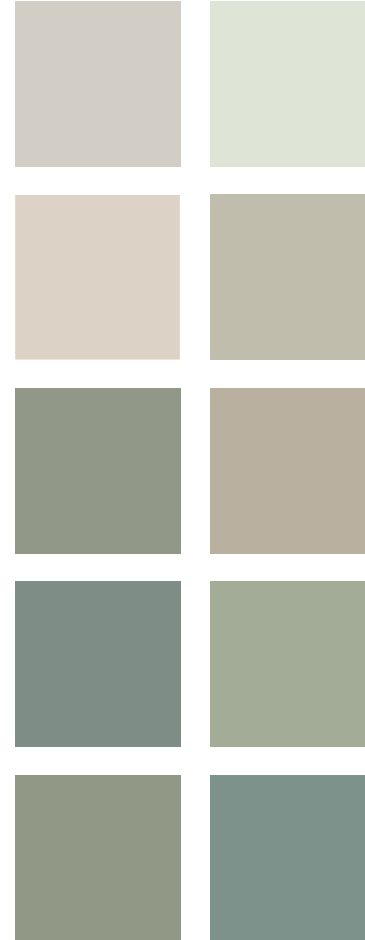
..kendi yapraklarının

rengine boyayan bir gölgesi var...

Nevzat Sayın Yaprakları beyaza yakın açık yeşil olan bu ağaçların altında durduğunda, seni kendi yapraklarının rengine boyayan bir gölgesi var.

BERAL MADRA / SERHAT KÍRAZ

Serhat Kiraz Geçmiştekiler o anlamdaki kadim felsefeye bağlıyor bizi. Dikkat ederseniz kadim felsefedeki yani eski felsefedeki çoğu şeyi biz bugün yeni baştan anladığımız zaman aslında teknolojiyle tekrardan onlar ortaya çıkma-ya başlıyor. Dolayısıyla bunların bazıları gizlenmiş bilgiler oluyor, tekrardan ortaya çıkıyor. Ben öyle düşünüyorum. Newton'a kadar renk de vardı ama Newton'dan sonra bizim rengi algılamamız farklılaştı. Bugün yeni optik aletlerle çok daha uzağı görebiliyor, çok daha farklı algılamalara gidebiliyoruz ve bunları birbirine çevirebiliyoruz. Çünkü o zaman soru soruyoruz; "Bu neden, nasıl oluyor?" diye ve birileri sorduğu için sezgisel olan bilgi bilim sayesinde elle tutulabilir, gözle görülebilir hale geliyor, teknolojiler geliyor ama aslında bakıyoruz ki bu bilgiler çok daha evvelden beri kullanılır haldeler.

Beral Madra Evet, herkesin bildiği gibi 1800'lerde Goethe'nin Renk Öğretisi kitabı çıkıyor ve bu çok temel bir kitap. Ama Goethe de senin dediğin gibi antik çağlardan beri sürmekte olan renk kuramlarını inceleyerek bir noktaya geliyor ve kendi yaşadığı dönemdeki koşullara göre bunlara yeni bir yorum getiriyor. Tabii ki ondan bir asır önce de Newton'un "Prizma Teorisi" var. Bunların hepsi gelip kimde kesişiyor biliyor musun, senin çok üstünde durduğün bir düşünürde, Ludwig Wittgenstein'da. Wittgenstein en sonunda Goethe'nin renk teorisini alıyor, tam olarak ama ona katılmadığı birtakım farklı yönleri açıklıyor kendi kitabında. 20. yüzyıla geldiğimizde ise Almanya'dan Birleşik Amerika'ya göçen Ressam Josef Albers'in bütün bunların üzerine, yani Avrupa'daki bilimin, felsefenin yarattığı renk teorilerinin üzerine yeni bir renk teorisi geliştirdiğini görüyoruz. Ve o da soyut dışavurumculuğu, minimal sanatı etkiliyor zaman içinde. Yani şimdi konuştuğumuz gibi herkes birbiri-nin belleğinden yararlanarak, yeni teknolojileri kullanarak ilerliyor. Bu renk teorilerinde çok belirgin bir şekilde görülüyor. Biraz önce söyledin,

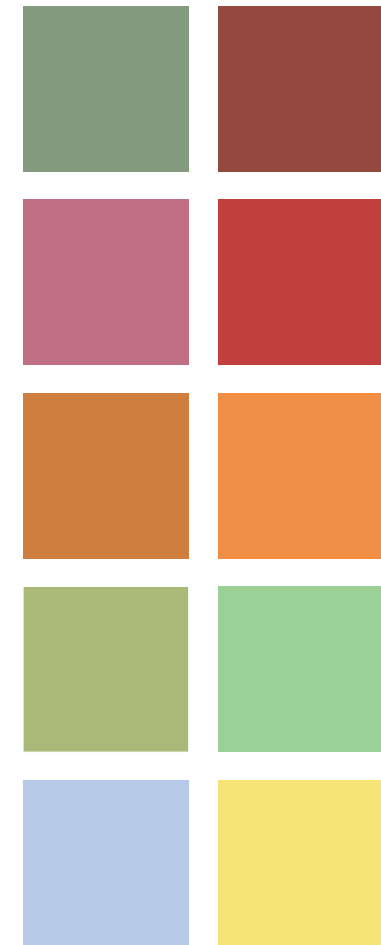
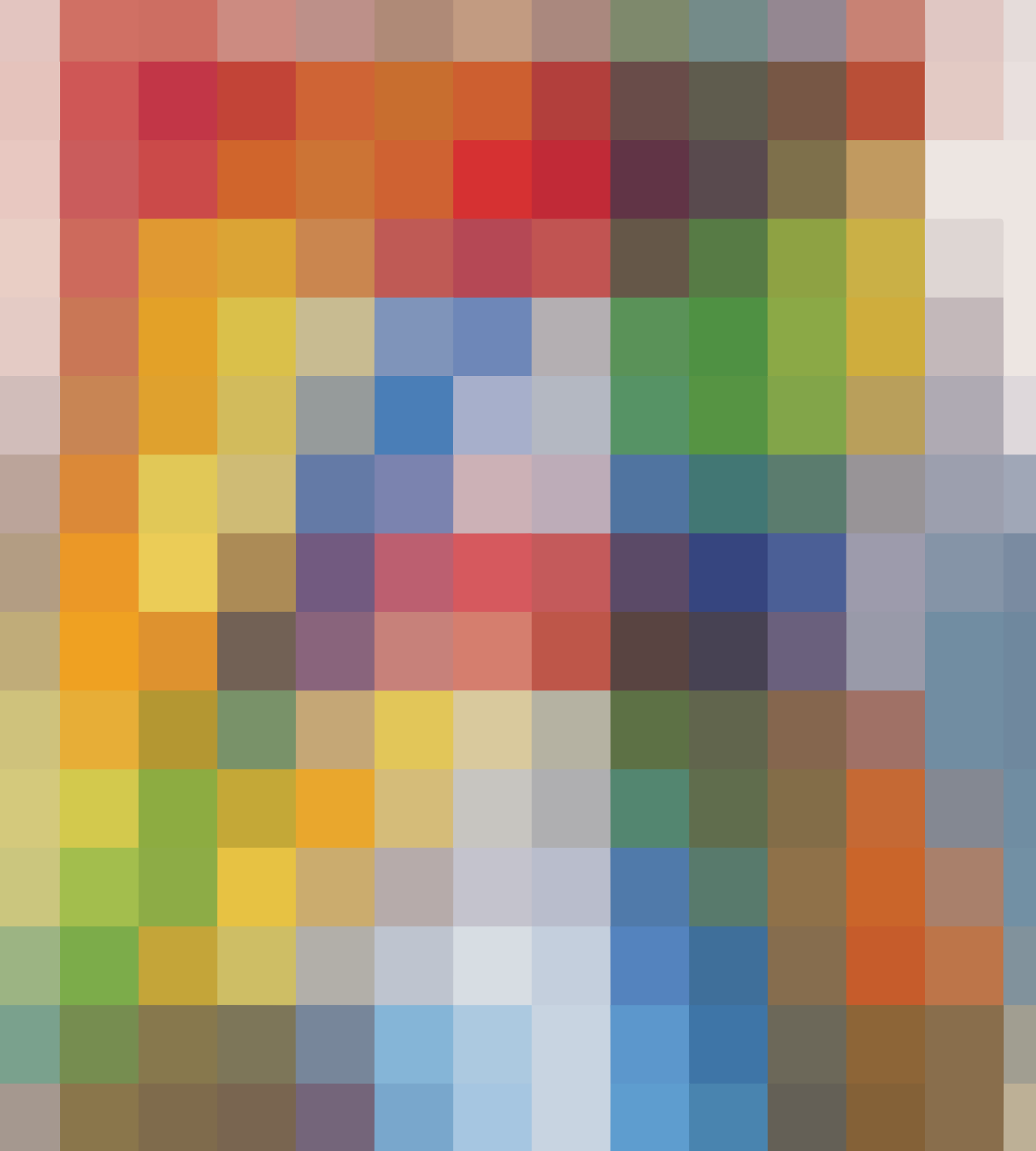
.. renk, bizi yaşamın temel

kaynağına yönlendiriyor sanki.

Beral Madra .. renk, bizi yaşamın temel kaynağına
yönlendiriyor sanki... Rengin asıl
kaynağı ışık olduğuna göre, bizi ışığa
doğru yönlendiriyor...

Erhan İşören istersen önce İstanbul'un renklerini, rengârenk hikâyelerini konuşalım. Sonra da yavaş yavaş köyü, AURA'yı ve Ege'deki renkleri konuşalım.

Nezih Başgelen O günlerde Çelik Bey eski ahşap dokuları ele alıp, onları şehirle bütünleştirecek projeler yapıyordu. O bunları yaparken insanların hafızasında rensiz, boyasız ahşap evler vardı. Çelik Bey de aslında bu ahşap yapıların 18. ve 19. yüzyılda, Osmanlı döneminde ne kadar renkli olduğunu belgelerle ortaya koyuyordu. O günkü sohbetimizin bir konusu da buydu. O dönemde İstanbul'un Boğaz'daki yalıları, şehirdeki konakları, banliyölerdeki köşkleri en güzel renklere boyanmıştı, hatta bunların aşı boyalarının antik bir gele- neğin devamı olarak Sinop'tan geldiğini biliyoruz. Antik dönemde adının Sinopia olduğunu o gün belirtmiştim, Çelik Bey de esprili bir şekilde konuyu

mutlaka Antikite'ye bağlamama değindi ve devam ettik. İkincisi, Kariye onun büyük bir sevdasıydı, ilk çevre düzenlemelerini onun etrafında yapmıştı. Bah- çesini tertemiz yapmış, bitkilerle donatmış ama içindeki o mozaik ve fresk dünyasını bize yayınlarla, etkinliklerle açmıştı. Onun Türkçe dahil her dilde yaptığı rehber kitaplarla gerek İstanbullular gerekse İstanbul'un misafirleri bu yapıyı bambaşka bir çerçevede algılama imkânına sahip oldular. Biliyor- sun, Kariye'yi Metokhites yaptırıyor. Metokhites, Bizans'ın son dönemindeki o parlak gelişmelerin, adeta Rönesans öncesi bir İstanbul Rönesansı'nın en simge yapılarından birini şehre kazandıran bir kişi. Hayatı oldukça dramatik- tir. İmparatorundan sonra gelen kişi, dönemin önemli bir aydını, yazarı, hatta onun da ötesinde sanatı, kültürü yönlendiren önemli düşünürlerinden, me- senlerinden birisi. Onun kütüphanesinin de Kariye'de olduğunu biliyoruz. Hz. Meryem ve Hz. İsa'nın hayatından alınmış sahneleri mozaiklerle, adeta bir resimli romanın yapraklarını çevirircesine, o güne kadar İstanbul'un ve antik dünyanın ya da dünyanın görmediği kalitede iç narteks ve dış narteksin

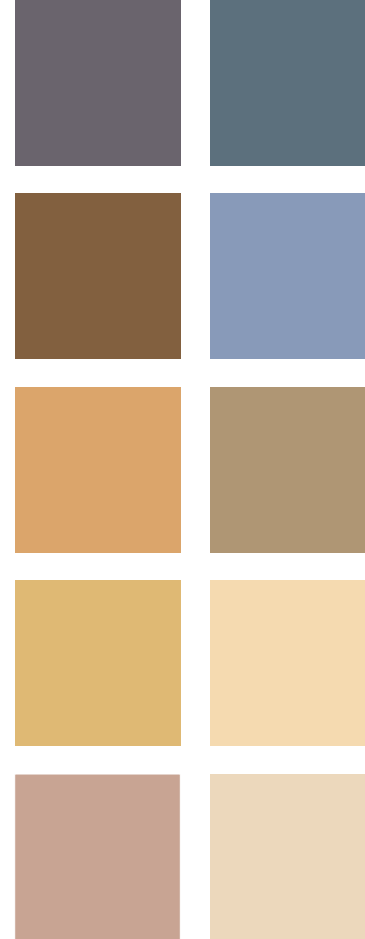
..çakıl taşlarının canlı renkleri,

o tesseraların özü...

Nezih Başgelen Mozaiklerde çakıl taşlarının canlı renkleri, o tesseraların özünü oluştururken, bir taraftan da en fazla altın yaldızlı mozaiklerin kullanıldığı bir resim programını sunuyorlar.

ŞERİF YENEN / JALE KULİN

Jale Kulin Modern toplum insanları olarak tarih bilgisini belirli aralıklara sabitliyoruz ama veri eksikliği nedeniyle tarih kavramı aslında ne kadar değişken olabiliyor değil mi? Yeni bulgular bizi zaman çitasında daha geriye taşıyor. Tarihe geri dönerek tarihleri belirlediğimizi düşünüyoruz ama aslında dünya gizemlerini açtıkça bizimle adeta oyun oynuyor bu açıdan.

Şerif Yenen Doğru diyorsunuz, mesela bu Denizli adamı denen kafatası fosili şu an sergide değil. Benim aklım almıyor. Neden bilmiyorum, anladığım kadarıyla Hierapolis Müzesi'nin arşivinde tutuluyor. Denizliler Denizli'de bir müze açmak istiyorlar sırf Pamukkale'ye gitmesin bu turistler biraz da Denizli'nin içine gelsin gibi... Haklı bir kaygıyla o müze açılacak da inşallah orada sergilenen diye bekliyoruz.

Bu bir yana, yolculuğa devam edersek, Kuzey Mezopotamya denen yer aslında Anadolu, Güneydoğu Anadolu. Kuzey Mezopotamya'da o Buzul Çağı'nın sonunda Taş Devri yani Paleolitik Çağ bittiğinde, Mezolitik Çağ yani geçiş çağı böyle daha avcı toplayıcıların henüz yerleşik hayata geçmediği dönem bu, her taraf buzlarla kaplı, her taraf soğuk ve birden iklim koşulları Kuzey Mezopotamya'da veya Mezopotamya'da ısınmaya başlıyor. Orada ısınınca doğal olarak ne bileyim arpa, buğday, mercimek vb. bunlar yetişmeye başlıyor. Avcı toplayıcılar da...

Jale Kulin Bu arada sanıyorum ilk yenilebilir buğday türü Anadolu topraklarında yetişti, değil mi?

Şerif Yenen Ama işte henüz daha yerleşik hayata geçmeden tarım da olmadan önce o avcı toplayıcılar, göçebe kültür yavaş yavaş bu bölgeye akın etmeye başlıyor. Ve buralarda bir-iki bin yıllık bir süreçte doğadan doğal olarak buldukları arpayı, buğdayı bir şekilde yeniden ekilebilir hale getiriyorlar.

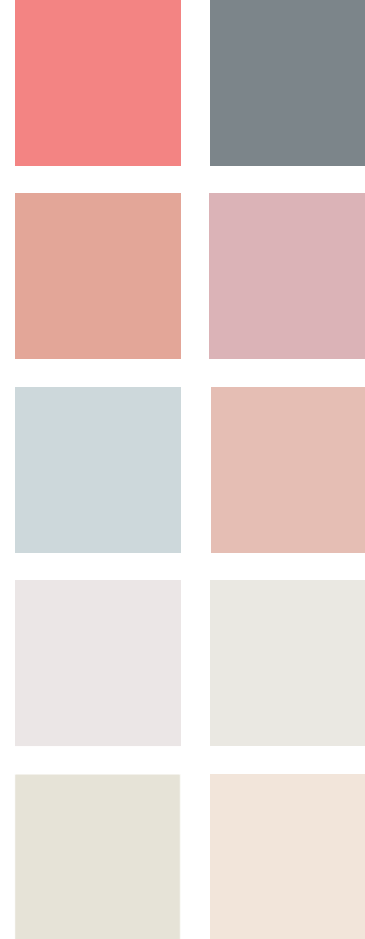
Dünyanın bence en önemli

topraklarında yaşıyoruz...

Şerif Yenen Dünyanın bence en önemli topraklarında yaşıyoruz. Anadolu'ya özgü kültürlerin gittikçe daha çok bilinmesi, öne çıkması beni çok heyecanlandırıyor...

ARZU KAPROL / ŞEBNEM BUHARA

Şebnem Buhara O zaman dijital geçiş teknolojiyi kıyafetin üstünde kullanmanın ötesinde daha almamız gereken uzun bir yol var. Yani daha maratonun ilk yüz metresine bile ulaşamadık.

Arzu Kaprol Bizi iyi hissettiren minerallerle desteklenmiş, vücudumuzun sağlık ve yaşamsal değerlerini bize bildiren ve iletişim kurabildiğimiz sistemler kıyafetlerimiz haline gelebilir ve bunlar birtakım alanlarda da var. Oyun endüstrisinde çok özel kıyafetler mevcut. Örneğin, Play Station oynarken nerenden vurulduysan kıyafetin o bölgesi aktive olup sana gerçekten vurulmuş olduğun hissini veriyor.

Şebnem Buhara Dur deme öyle benim oğlan şimdi ister ondan.

Arzu Kaprol Evet, isteyebilir çünkü muazzam bir deneyim.

Şebnem Buhara Türkiye'de değil de Avrupa'da doğsaydım, bir Fransız ya da İtalyan olsaydım bambaşka kapılar açılırdı veya başka bir ülkede olsaydım bu tasarımları daha iyi anlardı diyor musun hiç? Hoş böyle düşünmediğini çok iyi biliyorum çünkü öyle olsaydı burada olmazdın. Zaten o azim olmasaydı kesinlikle adım adım yukarıya çıkıyor olmazdın. Yoksa zaten bizim mutsuz olmamız için, bırakmamız için, depresyona girmemiz, dolabın köşesine saklanmamız için beş bin tane sebebimiz var. Ama sonuçta ben çok iyi tasarım yapsam bile benim yapmış olduğum tasarımı çezecek mühendis, onu uygulayacak ve şantiyede takibini yapacak ekip, onun kıymetini bilip kullanacak ve doğru bir şekilde sürdürülebilirliğini devam ettirecek bir de ev sahibi, müşteri profili gerekiyor. Bütün bunların hepsinin de Türk olduğunu düşünürsek, ben hep şöyle söylüyorum, aslında hafiften şakaya vuruyorum, kesinlikle dalga geçmek değil, yanlış anlaşılacak istemem. Bazen ev sahipleri bize, bunu yapabilir misiniz diye sorduklarında verdiğimiz cevap şöyle oluyor; "Tabii ki bunu yapabiliriz ama her zaman %85 performansla düşünün"

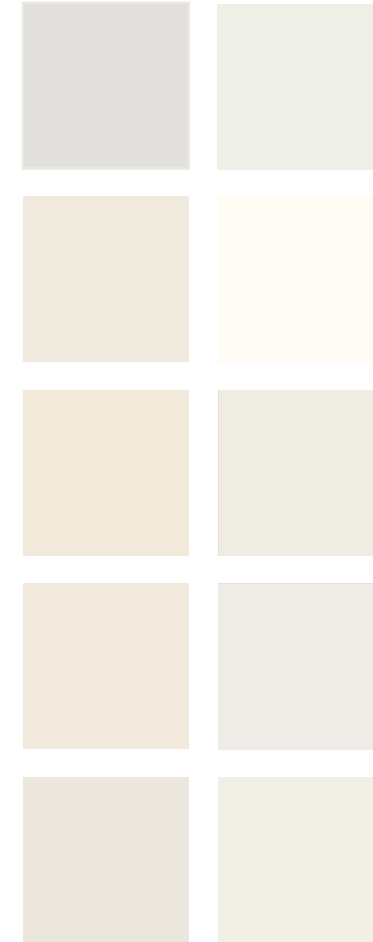
Renklerin duygularımızla

çok yakın ilişkisi var...

Arzu Kaprol Renklerin duygularımızla çok yakın ilişkisi var... Hepimizin aslında bilinçaltında hijyen, temizlik, ferahlık, hafiflik ve özgürlük duygusu ihtiyacı var.

GÜNSELİ KATO / BEKİR SERT

Günseli Kato Bizim kullandıklarımız biraz daha içinde turuncu olan değil mi? Türkiye'de satılanlar onlardı.

Bekir Sert Şimdi, babamın buldukları ya çok turuncuya yakın ya çok çiğ sarıya yakındı ve bir türlü o görsel doyumu elde edemiyordum. Dolayısıyla bu kalemle başladı renk takıntım. Ama pandemi sürecinde de bu takıntının tet-rakromatlıktan kaynaklandığını öğrendim. Bunların bir faydalı model olması için sadece sarı renkte yapıldığını düşünürken de şöyle bir bilgiye ulaştım. Batı toplumlarında sarı daha çok hastalık ve geçicilik; Japon ve Çin kültü-ründe ise bilgelikle ilişkilendirilmiş. Doğu ve Batı ne kadar farklı algılıyor ve değerlendiriyor renkleri. Batı hastalıkla ve geçicilikle değerlendiriyor, sarıyı oraya koyuyor. Doğu ise başta Japonya, bilgelikle ilişkilendiriyor. Tabii

mesale Japonca olunca bu konuda seninle sohbet etmek istemiştım, bugü-ne kısmet oldu, ne diyorsun bu sarı hakkında? Senin için sarı nedir, resim yaparken terbiye eden bir renk midir, gizli gizli bir yerlere karıştırıp, Batı gibi düşünmüyorsun diye tahmin ediyorum.

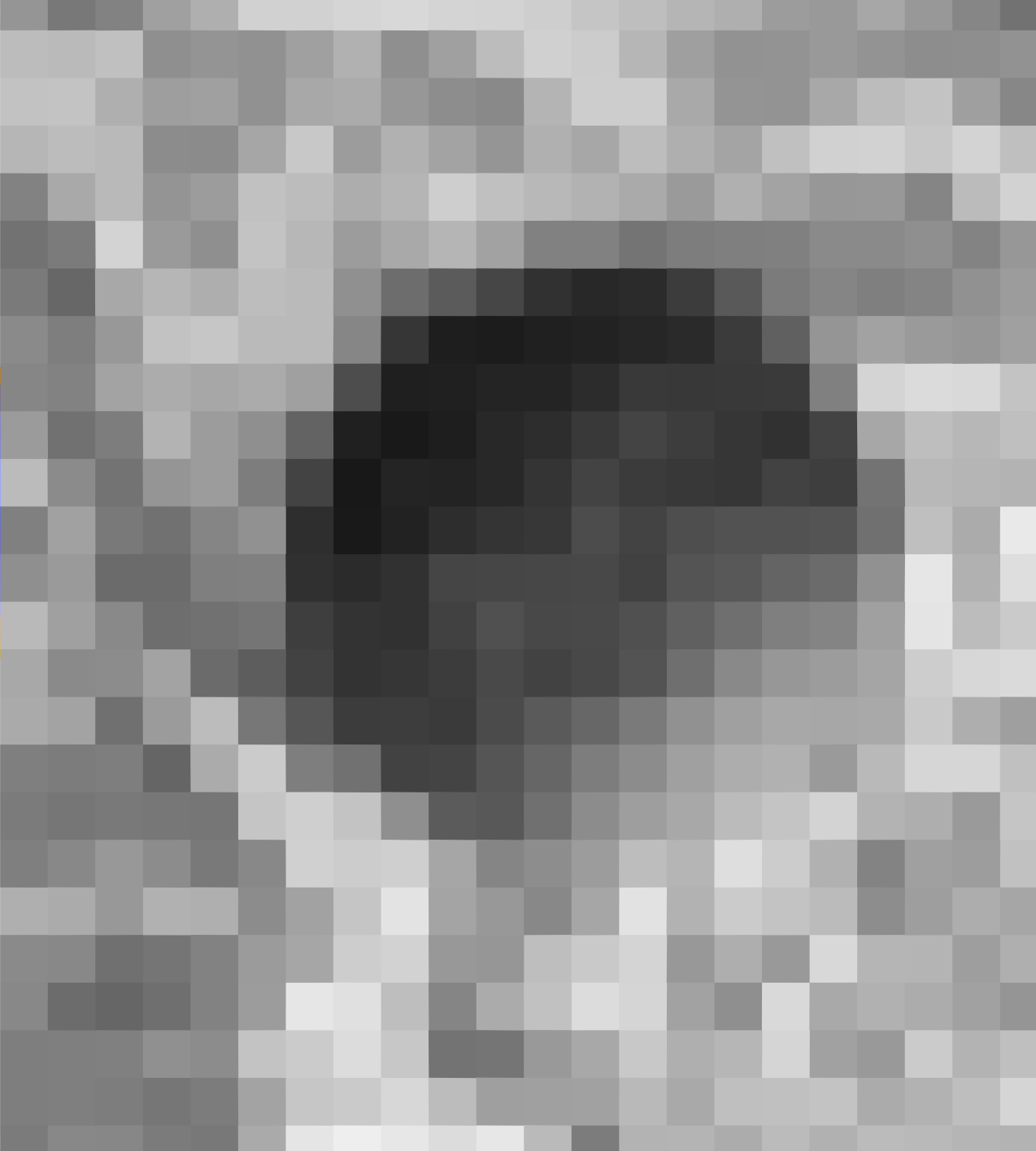
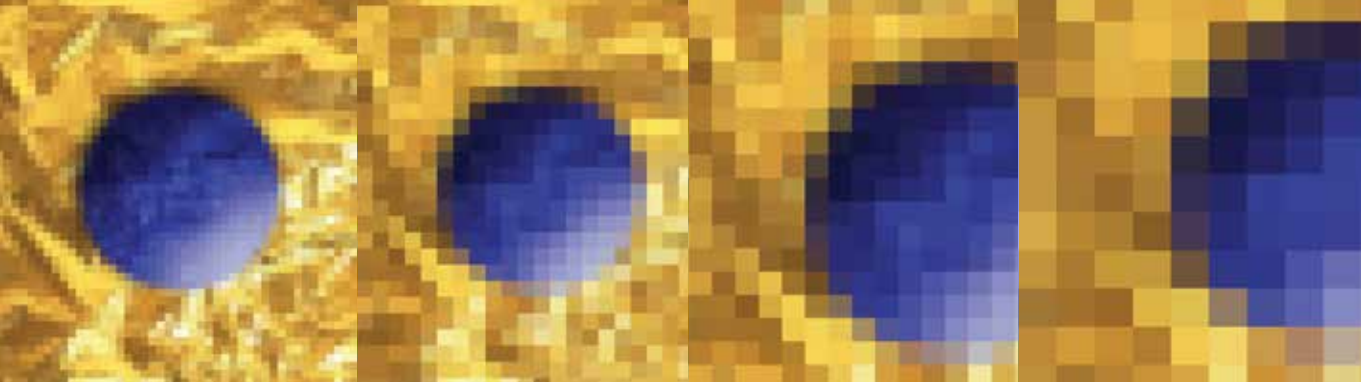
Günseli Kato Hayır, Batılı bir kadın değilim zaten ben. Doğu'nun doğusunu yaşayan, bu ruhen de öyle yaptığım işlerde de öyle ve sarı rengin bütün tonlamalarına âşık bir kadınıım. Sarı renk olmadan yaşanamaz. Sarı renk ve bilgelik dediğiniz zaman Budizm kültürü de geliyor akla tabii ki. Bu inançla ilgili ve Doğu'da inançla ilgili mabetlerin çoğunun içi veya dışı sarı altın renk ile kaplıdır. Altın rengini, sarı renk olarak kabul ederim. Altın rengin sadece bir pırıltısı var, altın demek güneşin rengi demek, yaşamın rengi demek. Bu yaşamın rengi, diğer bütün renkleri en güzel gösteren renktir. Neden Japon-lar tuvallerine veyahut o güzelim kâğıtların üzerine altın varak döşedikten sonra resim yaparlar? Altın renginin üzerinde yeşilin, mavinin, kırmızının, turuncunun tonları muhteşem gözükür. Beyaz bir tuval üzerine koyduğunuz

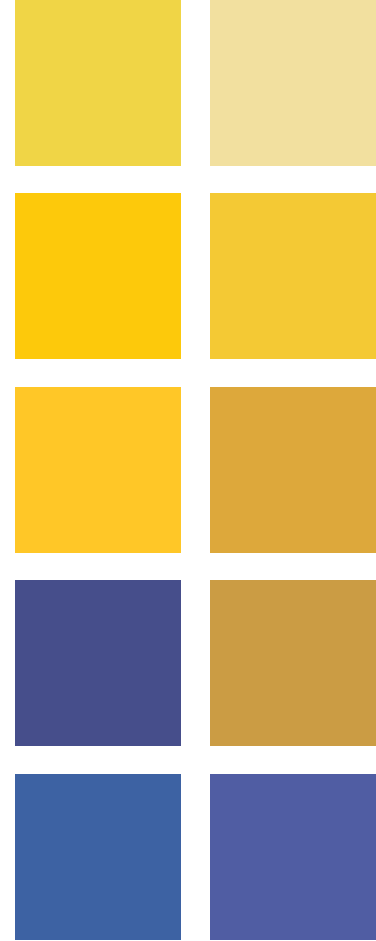
Ruhunuz

eğer açıksa rengi görürsünüz...

Günseli Kato Ruhunuz eğer açıksa rengi
görürsünüz. Ruhunuzla görmek
demek bedenle görmek demektir,
gözle görmek değildir sadece.

Yılmaz Değer Alparslan, seni tek kelimeyle açıklamam istense, derim ki Alparslan meraklı bir insandır. Bu merak kelimesi çok önemli çünkü bizim dilimize 19. yüzyılın sonunda bugünkü anlamıyla girmiş bir kelime. Türkler aslında merak etmeyen bir toplum, ihtiyaç olsa daha önce böyle bir kelime kullanılırdı herhalde. Kaygılanmak, endişe etmek, karşılığı olan şeyler var ama bilme arzusu, heyecanı ya da araştırma, bilme isteği şeklindeki merak, maalesef çok yeni bir kullanıma sahip Türkçe'de. Meraklı olmak öyle herkesin harcı olan bir durum değil. Sen benim için gerçekten meraklı, merak ettiği şeylerin sonuna kadar giden, araştıran, takip eden ve onu yaşamına katan birisin. Bildiğim birçok hobin var. Yaptığın koleksiyonlar var. Eminim görmeyeli bunlara eklediğin başka şeyler de vardır. Oyuncak, mendil ve bıçak koleksiyonun ile eski antika arabalara olan merakını biliyorum. Yani

müthiş bir şey aslında bakarsan. Müthiş bir farkındalık gerektiriyor bir kere. Biraz bunlardan bahseder misin?

Alparslan Baloğlu Her şey bir nesneye olan duyarlılığının zaman içinde giderek keskinleşmesiyle alakalı. Önce toplamakla başlıyorsun sonra bu toplamak biriktirmeye dönüyor. En sonunda bir de bakıyorsun ki birbirine benzer nesnelerden elinde bir sürü olmuş. Şimdi o bir sürü şey, bir yığın haline dönüşüyor ve bu yığınla karşı karşıya gelip ona baktığında yahu artık burada bir fikir, bir ayrıcalık ve kendine has bir durum olması gerek diyorsun. Ne zaman ki o farkındalığı o yığıntıya, o biriktirdiğin nesnelere katmaya başlıyorsun, işte o zaman koleksiyoncu olmaya doğru adım atıyorsun. Bunu hep söylüyorum, diyelim ki gazoz kapağı biriktiriyorsun, bir süre sonra elinde envai çeşit renkte yüzlerce, belki binlerce gazoz kapağı oluyor. Sonuçta sen sadece yüzlerce, binlerce ve rengârenk gazoz kapağı sahibi bir adam oluyorsun. Ama ne zaman sadece yeşil renkli gazoz kapaklarını biriktiren bir adam olmaya başlıyorsun, ne zaman ki o farkındalıkla oluşturduğun o yeşil renkli gazoz

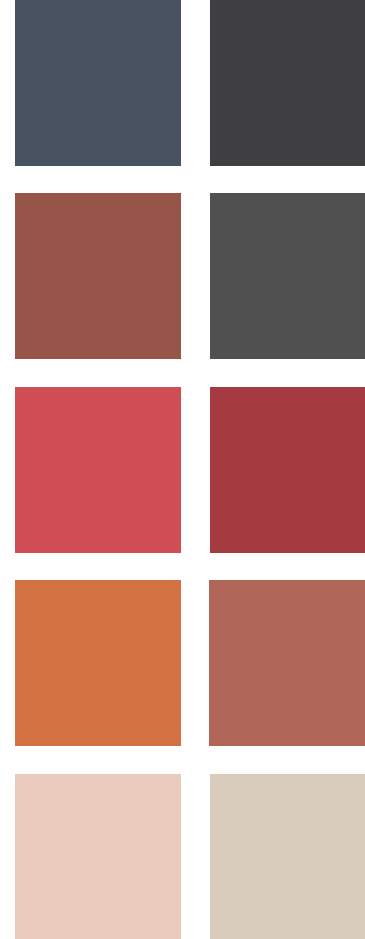
..her işin bir sanat potansiyeli

taşıdığının farkında olması...

Yılmaz Değer İnsanın özelliği herhalde yaptığı her işin bir sanat potansiyeli taşıdığının farkında olması ve bunu hayata geçirebilmesi...

GÖRSEL KAYNAKÇA

AYHAN SİCİMOĞLU / SERTER KARATABAN

Svetlanamiku
National costume
African woman

HİLMİ YAVUZ / EMRE ZEYTİNOĞLU

Cem Günübek
Tipografik kompozisyon

BEDRİ BAYKAM / OYLUM ÖKTEM İŞÖZEN

Ayhan Turan Menekay
Empty spray paints decoration

NEVZAT SAYIN / SERHAN ADA

Visuall2
Olive tree, olive branch in grove.
Provence

BERAL MADRA / SERHAT KIRAZ

Serhat Kiraz
Yirmi Beşinci Yıl Sergileri
20.11.2009 - 16.12.2009
Galeri Nev, Ankara

NEZİH BAŞGELEN / ERHAN İŞÖZEN

Nezih Başgelen
Kariye Müzesi

ŞERİF YENEN / JALE KULİN

Aleksandr Ozerov
Red valley in Cappadocia,
Central Anatolia, Turkey

ARZU KAPROL / ŞEBNEM BUHARA

Daniel M. Nagy
Abstract shapes of a paper
ornamental object,
like a sculpture.

GÜNSELİ KATO / BEKİR SERT

Jale Kulın
Kompozisyon

ALPARSLAN BALOĞLU / YILMAZ DEĞER

Sushi / Şef: Emre Tali
Swissotel the Bosphorus

TÜRKİYE'NİN RENKLİ PALETİ - DYO KARTELA*

AYHAN SİCİMOĞLU / SERTER KARATABAN

6721			K144
K148			4717
J148			4703
1917			2694
5213			H075

	4703	Dyo Renk Yağmuru
	4717	Kırmızı&Magenta Kartela
	1917	Dyo Renk Yağmuru Mor&Lila Kartela
	5213	Dyo Renk Yağmuru Bej&Kahve Kartela
	2694	Dyo Renk Yağmuru Sarı&Hardal Kartela
	J148	Nova 2024 Kartela
	K148	
	H075	
	K144	
	6721	Dyo Renk Yağmuru Mavi&Turkuaz Kartela

HİLMİ YAVUZ / EMRE ZEYTİNOĞLU

J075			Y052
K130			Y004
Y077			L047
5154			6259
5111			5110

	J075	Nova 2024 Kartela
	Y052	
	L047	
	Y004	
	Y077	Dyo Dış Cephe Yelpaze Kartela
	K130	
	6259	
	5154	
	5111	
	5110	

BEDRİ BAYKAM / OYLUM ÖKTEM İŞÖZEN

4708			6859
X018			Y018
6267			7568
6260			X152
8565			9062

	4708	Dyo Renk Yağmuru Kırmızı&Magenta Kartela
	6267	Dyo Renk Yağmuru Mor&Lila Kartela
	8565	Dyo Renk Yağmuru Mavi&Turkuaz Kartela
	6260	Dyo Renk Yağmuru Yeşil&Haki Kartela
	9062	Dyo Renk Yağmuru Gri&Beyaz Kartela
	7568	Dyo Renk Yağmuru Gri&Beyaz Kartela
	6859	Dyo Sentetik Kartela
	Y018	Nova 2024 Kartela
	X152	
	X018	

NEVZAT SAYIN / SERHAN ADA

X120			0374
X121			X123
X092			X087
6122			X150
X144			X149

	0374	Dyo Renk Yağmuru Yeşil&Haki Kartela
	6122	Nova 2024 Kartela
	X120	
	X149	
	X092	
	X087	
	X121	
	X144	
	X150	
	X123	

BERAL MADRA / SERHAT KIRAZ

3352			M125
J141			L134
M087			L086
3037			L052
H021			J072

	M125	Nova 2024 Kartela
	L134	
	J141	
	L086	
	M087	
	J072	Dyo Renk Yağmuru Yeşil&Haki Kartela
	H021	
	L052	
	3037	
	3352	

TÜRKİYE'NİN RENKLİ PALETİ - DY0 KARTELA*

NEZİH BAŞGELEN / ERHAN İŞÖZEN

5154			X138
5116			X152
Y031			5412
Y023			Y060
4366			X136

	5412	Dyo Dış Cephe Yelpaze Kartela
	5116	
	4366	
	5154	Nova 2024 Kartela
	Y023	
	Y060	
	X152	
	Y031	
	X138	
	X136	

ŞERİF YENEN / JALE KULİN

4753			7568
4755			0472
6656			4759
5673			0666
7963			5664

	4753	Dyo Renk Yağmuru Kırmızı&Magenta Kartela
	4755	
	4759	
	5664	Dyo Renk Yağmuru Sarı&Hardal Kartela
	7963	
	6656	Dyo Renk Yağmuru Gri&Beyaz Kartela
	7568	
	0472	Dyo İç Cephe Standart kartela
	0666	
	5673	Dyo Renk Yağmuru Mor&Lila Kartela

ARZU KAPROL / ŞEBNEM BUHARA

X168			M200
F087			0142
X113			J200
X067			H200
X023			F099

	0142	Dyo Renk Yağmuru Turuncu&Bakır Kartela
	X168	
	M200	Nova 2024 Kartela
	F087	
	X113	
	J200	
	X067	
	H200	
	X023	
	F099	

GÜNSELİ KATO / BEKİR SERT

K072			V077
L075			K074
L077			L076
L023			M076
Y077			M022

	K072	Nova 2024 Kartela
	V077	
	M076	
	L076	
	L075	
	L077	
	K074	
	L023	
	Y077	
	M022	

ALPARSLAN BALOĞLU / YILMAZ DEĞER

M027			M168
4740			L168
L136			L137
2647			4750
4699			0655

	2647	Dyo Renk Yağmuru Turuncu&Bakır Kartela
	4699	
	4740	
	4750	Dyo Renk Yağmuru Bej&Kahve Kartela
	0655	
	L136	Nova 2024 Kartela
	L137	
	L168	
	M027	
	M168	

Renkli DYÖloglar: Türkiye'nin Renkleri - 2020

youtube.com/dyoboyalari
youtube.com/auraistanbul

*Renkli DYologlar: Türkiye'nin Renkleri
YouTube sohbetleri, renklerin hayatımızın
her anına kattığı zengin doku ve hafızayı,
bambaşka deneyimler üzerinden
irdelememizi sağladı...*

Jale Kulin

